

Πατριαρχείο Ιεροσολύμων: Μελέτη περί του ζητήματος της Ιεράς Μονής Αγίας Αικατερίνης Σινά

[Πατριαρχεία](#) / [Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

Η ιστοσελίδα του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων ανάρτησε μελέτη του Καθηγητή του ΕΚΠΑ κ. Βλασίου Φειδά περί της Ιεράς Μονής Αγίας Αικατερίνης Σινά και τη σχετική με αυτή κατάσταση που δημιουργήθηκε πρόσφατα.

Παρακάτω η μελέτη:

“Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΟΡΟΥΣ ΣΙΝΑ”

Βλασίου Ίω. Φειδά

Έπίτιμου Καθηγητού Πανεπιστημίου Αθηνών, ΕΚΠΑ

Τò ζήτημα τῆς Ἱεράς Μονῆς τοῦ Ὁρους Σινᾶ συνδεόταν πάντοτε μὲ τὴν ἄρρηκτη σχέση της μὲ τὸ Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων, ἥτοι τόσο κατὰ τὴν περίοδον τῆς Φραγκοκρατίας, ὅσον καὶ μὲ τὴν ἐπιβολὴ λατίνου Πατριάρχου καὶ λατινικῆς

Ἱεραρχίας (1099–1268), ἀλλ’ ὅμως ἐκδιώχθηκαν, ἀμέσως μετὰ τὴν εἰσβολὴ τῆς κυριαρχίας τῶν Μαμελούκων στὴν Αἴγυπτο, στὴ Συρία καὶ στὴν Παλαιστίνη (1268–1517). Οὕτως, ἀναγνωρίσθηκαν τὰ καθιερωμένα προσκυνηματικὰ δικαιώματα, ὄχι μόνον τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὁρους Σινᾶ, ἀλλ’ ὅμως αἱ συνεχεῖς οἰκονομικαὶ πιέσεις καὶ οἱ περιοδικοὶ διωγμοὶ δὲν ἐπέτρεπαν τὴν πλήρη ἀνάπτυξη, ἥτοι τόσον τῆς Ὁρθόδοξης Ἱεραρχίας, ὅσον καὶ τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων.

Ἐν τούτοις, ὁ αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου Ἰουστινιανὸς Α΄ (527–565), εἶχε ἤδη κατοχυρώσει τὸ αὐτοδιοίκητον, τὸ αὐτόδεσποτον καὶ τὸ ἀπάτητον τῆς μεγάλης Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὁρους Σινᾶ, ὅπως ἐπίσης καὶ ὅλων τῶν θεοβαδίστων Ἁγίων Τόπων τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, ἥτοι τῆς Παλαιστίνης, τοῦ Ὁρους Σινᾶ καὶ τῆς Ἰορδανίας. Βεβαίως, οἱ δύο καταστροφικοὶ παγκόσμιοι πόλεμοι τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα (1914–1918 καὶ 1939–1945) κατέστησαν ἀναγκαίαν τὴν ἐπικύρωση τῆς Συνθήκης τῶν Παρισίων (1856), ἥτοι γιὰ τὴν διεθνή προστασία τοῦ ἤδη καθιερωμένου προσκυνηματικοῦ καθεστῶτος (Status quo), ἥτοι ὅλων τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων καὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὁρους Σινᾶ.

Ἄλλωστε, τὸ καθεστῶς αὐτὸ (Status quo) εἶχε ἤδη ἐπικυρωθῆ καὶ μὲ τὸ ἄρθρον 63 τῆς Διορθωτικῆς Συνθήκης τοῦ Βερολίνου (1878), μὲ τὴ ρητὴ μάλιστα διακήρυξη, ἥτοι ὅτι «οὐδεμία ἀλλοίωσις δύναται νὰ ἐπιβληθῆ εἰς τὸ καθεστῶς τῶν Ἁγίων Τόπων» (Status quo), ἥτοι ὅπως αὐτὸ εἶχε ἤδη ὀρισθῆ ἀμέσως μετὰ τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον (1853–1856) καὶ μὲ τὴ Συνθήκη τῶν Παρισίων (1856). Ὑπὸ τὸ πνεῦμα λοιπὸν αὐτό, τὸ προσκυνηματικὸ καθεστῶς τῶν Ἁγίων Τόπων διατηρήθηκε δὲ καὶ μετὰ τὸν πρῶτον Παγκόσμιον Πόλεμον (1914–1918), διό καὶ ἐπικυρώθηκε ἐπίσης ἀπὸ τὴν «Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν» (1925), ἀλλ’ ὅμως καὶ μετὰ τὸν δεῦτερον παγκόσμιον πόλεμον (1939–1945), παρά τὴν ἵδρυση τοῦ κράτους τοῦ Ἰσραήλ (1948), ἀνανεώθηκε ἡ προστασία τοῦ προσκυνηματικοῦ καθεστῶτος (Status quo), παρά τὶς ὑποκινούμενες ἀντικανονικὰς πιέσεις τῶν ἀραβοφώνων ὀρθοδόξων, ἥτοι στὴν προσκυνηματικὴ ἀποστολὴν τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, γι’ αὐτὸ κατέστη τελικῶς ἀναγκαία καὶ ἡ τροποποίησις τοῦ Κανονισμοῦ Λειτουργίας ὅλων τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων, ἥτοι ὄχι μόνον γιὰ τὴν ὑπόστασίν του, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἐσωτερικὴν του λειτουργίαν.

Εἶναι λοιπὸν εὐνόητον, ὅτι οἱ δύσκολες διαπραγματεύσεις τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων μὲ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἰορδανίας, γιὰ τὴν διαμόρφωσιν ἑνὸς νέου νομοκανονικοῦ Κανονισμοῦ, κατέληξαν τελικῶς σὲ μίαν παραδεκτὴν σύνθεσιν τῶν διεθνῶς κατοχυρωμένων δικαιωμάτων, τόσον τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, ὅσον καὶ τῆς Ἁγιοταφικῆς Ἀδελφότητος, στὴν ὁποία μάλιστα ἐπέμεινε

αδιάλλακτα ὁ ἔμπειρος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Βενέδικτος (1958-1980). Οὗτος, ὁ ἔμπειρος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ἔπεισε τὸν Βασιλιά τῆς Ἰορδανίας Χουσεΐν νὰ ἐκδόσῃ τὸν ἰσχύοντα μέχρι σήμερον νομοκανονικὸν Κανονισμόν (1958), ὁ ὁποῖος ἐκάλυπτε ἤδη καὶ καλύπτει πλήρως, τὸ ἤδη καθιερωμένον καθεστῶς τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων καὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὄρους Σινᾶ.

Εἰς τὸ καθεστῶς λοιπὸν αὐτὸ, ἐντάσσεται, ἀμέσως ἢ καὶ ἐμμέσως ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ὄρους Σινᾶ, ἀλλ' ὅμως κατ' ἀναφορὰν πάντοτε τόσοσιν πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων, ὅσον καὶ πρὸς ὅλα τὰ ἄλλα Ὁρθόδοξα Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς, τὰ ὁποῖα ὅμως συντονίζονται πάντοτε ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖο, διὰ νὰ ἀποτρέπωνται κανονικῶς οἱ ἀντικανονικὲς ἀξιώσεις καὶ ἀντιφατικὲς συγχύσεις τῶν ἀφιερωμένων εἰς τὴν Ἱεράν Μονήν τοῦ Ὄρους Σινᾶ μοναχῶν, ἀλλ' ὅμως διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν καὶ τῶν καθιερωμένων περιοδειῶν, ἥτοι τῆς Ἱερᾶς Ζητείας, ἥτοι εἰς ὅλας τὰς Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας, διὰ τὴν οἰκονομικὴν ὑποστήριξιν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σινᾶ.

Βεβαίως, ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ὄρους Σινᾶ, εἶχε καὶ ἔχει ἤδη ἀναγνωρισθεῖ διεθνῶς ἀπὸ τὴν UNESCO, ὡς ἓνα ἀναγκαῖο καὶ πολύτιμο μνημεῖο παγκόσμιας πολιτιστικῆς κληρονομίας (2002), διό καὶ ὀλόκληρη ἡ περιοχὴ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης τοῦ Ὄρους Σινᾶ προστατεύεται ὄχι μόνον ἀπὸ ὅλους τοὺς διεθνεῖς Κανονισμοὺς, τοὺς σχετικoὺς Νόμους, ἀλλὰ καὶ τίς καθιερωμένες Συνθῆκες, οἱ ὁποῖες μάλιστα ἀναγνωρίζονται ἀπὸ ὅλα σχεδόν τὰ Κράτη τοῦ κόσμου (Διεθνῆς Συνθήκη τῆς Γενεύης, Διεθνῆς Συμφωνία γιὰ τὰ ἀτομικά καὶ πολιτικά Ἀνθρώπινα Δικαιώματα, Διεθνῆς Σύμβαση γιὰ τὴν Προστασία τοῦ Παγκοσμίου Πολιτισμοῦ καὶ τῆς φυσικῆς κληρονομίας κ.ἄ.) Ἄλλωστε ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ὄρους Σινᾶ εἶχε ἤδη καὶ ἔχει πάντοτε μεγάλη σημασία καὶ γιὰ τὴν ἴδια τὴν ἐπιστημονικὴ κοινότητα, ἀφοῦ τὰ πολύτιμα καὶ σπάνια χειρόγραφα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὄρους Σινᾶ ἀποτελοῦν ἓνα πραγματικὸ θησαυρὸ διὰ τοὺς προσκυνητάς καὶ τοὺς ἐρευνητάς τῶν ἀπανταχοῦ τοῦ κόσμου.

Συνεπῶς, ὅλες οἱ διεθνεῖς Συνθῆκες, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ σχετικοὶ Νόμοι τῶν εὐλόγως ἐνδιαφερομένων κρατῶν, ἥτοι διὰ τὴν προστασίαν ὅλων τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων καὶ ὅλων τῶν Ἱερῶν Μονῶν, ἥτοι τῆς εὐρύτερης περιοχῆς τοῦ Ὄρους Σινᾶ, διατηροῦν δέ ἀλώβητη ὄχι μόνον τὴν ἱερότητα ὅλων τῶν θεοβαδίστων ἱερῶν Προσκυνημάτων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀποτροπὴν τῆς ὁποιασδήποτε ἀμφισβητήσεως, ἀθετήσεως ἢ καὶ ἀλλοιώσεως τῆς διαχρονικῆς ἀποστολῆς τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων, ὅπως λ.χ. ἡ ἄκριτη, ἀπαράδεκτη, παράνομη καὶ αὐθαίρετη ἀπόφαση, ἥτοι διὰ τὸν προκλητικὸ ἀποκλεισμό τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὄρους Σινᾶ, ἡ ὁποῖα ὑποβαθμίζει ἢ ἀπορρίπτει τόσοσιν τὴν πανορθόδοξη,

ὅσον καί τήν παγκόσμια ἀκτινοβολίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τόν Ὅρους Σινᾶ, διό καί ὁ βίαιος ἀποκλεισμός της καταλύει τήν ὅλην ἀποστολήν τοῦ Προσκυνηματικοῦ Καθεστῶτος (Status quo) τόσον πρός τούς ἐγγύς, ὅσον καί πρός τούς μακράν...!

Ὑπό τήν προοπτικήν ὅμως αὐτήν, ἰσχύουν πάντοτε ὅλες οἱ προαναφερθεῖσες διεθνεῖς Συνθῆκες καί πολύτιμες ἐγγυήσεις γιά τήν καθιερωμένη προστασίαν τοῦ Προσκυνηματικοῦ Καθεστῶτος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὅρους Σινᾶ (Status quo), διό καί ἡ Κυβέρνηση τῆς Αἰγύπτου δέν νομιμοποιεῖται νά παρεμβαίνη ἀυθαιρέτως ἢ καί νά ἀποφασίζη ἀκρίτως, ἥτοι γιά τήν Ἱεράν Μονήν τοῦ Ὅρους Σινᾶ, ἡ ὁποία ὅμως εἶχε καί ἔχει πάντοτε τήν ἀναφοράν αὐτῆς, ἥτοι τόσον εἰς τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων, ὅσον καί εἰς τό Προσκυνηματικόν καθεστῶς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὅρους Σινᾶ (Status quo), διό καί ἀποκλείεται, ρητῶς καί κανονικῶς, ὄχι μόνον ἡ παρέμβαση τῆς αἰγυπτιακῆς Κυβερνήσεως, ἀλλά καί τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, ὑπό τήν καθιερωμένην ἐποπτεῖαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.